

Remissvar SOU: 2021:37 Stärkt rätt till personlig assistans

Avesta kommun, omsorgsförvaltningen

Sammanfattning

Utredningens inriktning är positiv. Om resultatet blir som utredningen förväntar sig kommer familjer och barn att få ökad tillgång till insats personliga assistent samt ökad trygghet när egenvården får tydligare regler.

Regionens förtydligade ansvar för egenvården ser vi som mycket positiv.

Ventilen. Ett mål med utredningens förslag är att öka rättssäkerheten för sökande. Ventilen som den föreslås fungera. riskerar att skapa en gråzon där kommuner och enskilda handläggare fattar godtyckliga beslut eftersom tydliga regler och riktlinjer saknas.

Minskad efterfrågan på andra LSS- insatser när möjligheten till personlig assistent utökas. Vi ställer oss frågande till utredningens antagande som vi anser är svagt underbyggda. Vid intervju med enhetschefer inom LSS ser man tvärtom en risk för ökad efterfrågan på tex korttids, vilket inte alls skulle sänka kommuners kostnader.

SOU:n föreställer sig att en stor mängd personer kommer behöva anställas när möjligheten till personlig assistans utökas. Personlig assistans skulle kunna utgöra ett instegsarbete till arbetsmarknaden. Personlig assistent är ett arbete som kräver vissa grundkunskaper och framförallt språk.

Ventilen

Hela utredningen har som uppgift att göra rättsläget klarare och enklare. När det gäller förslaget till ”ventil” finns risker för godtycke. Utredningen måste bli tydligare i vilka situationer och under vilka förutsättningar ventilen kan användas. Som förslaget är utformat finns risk att det blir upp till enskilda handläggare och/eller kommuner att bedöma när beslut enligt ventilen kan komma ifråga. Lika svårt måste det bli för förvaltningsrätt att bedöma om ventilen kan komma i fråga eller ej i en överklagandesituation.

Utredningen hänvisar till Barnombudsmannens metodstöd (s 440). Vid sökning med begreppet ”metodstöd” på BO:s hemsida får man idag upp 25 träffar. Framgår inte vilken sökträff som är relevant. Om BO:s metodstöd ska användas behöver utredningen vara tydligare i vad man avser.

Kommer förslaget verkligen att minska efterfrågan på andra insatser? Minskar kommunens kostnader?

Vid genomgång av remissen tillsammans med Avesta kommuns LSS- enhetschefer framkommer tveksamheter om utredningens förslag verkligen kommer att minska efterfrågan av tex korttids. Personlig assistans är en insats som oftast sker i familjens hem. Korttids är en form av avlastning för familjen oberoende av om där finns assistans eller inte. Dvs oberoende av om en person har

personlig assistent kommer efterfrågan av tex korttids att ha samma omfattning som idag. Vi anser att utredningen drar för snabba och ogrundade slutsatser när det gäller minskning av andra insatser. Utredningen gör med stöd av dessa slutsatser beräkningar av att kommunens totala kostnader kommer att minska. Vi kan inte se det sambandet. Konsekvensen är att kommunens kostnader inte alls kommer att minska i den omfattning som utredningen beräknar. Fattar man beslut utifrån denna SOU är det viktigt att följa upp de ekonomiska konsekvenserna.

Integrationspolitiska mål.

Barn i behov av personlig assistans har ofta omfattande och kvalificerade behov av hjälp och stöd. Utredningen anger att den stora mängd nyanställningar som kommer att behöva anställas på nationell bas skulle kunna utgöras av personer födda utanför Sverige.

Att arbeta som personlig assistent för barn ställer inte sällan höga krav på kompetens -ofta att jämföra med undersköterska. Många barn har talsvårigheter/hörselsvårigheter vilket ställer krav på den personliga assistentens språk. Det är av största vikt att gruppen personliga assistenter har för uppdraget lämplig utbildning och språkkunskaper.

Max Jonsson
SAS
Socialt ansvarig
Socionom

Malin Carlsson
MAS
Medicinskt ansvarig
sjuksköterska

Jimmy Stenberg
Enhetschef
Vuxenenheten